

ھەلسەنگاندنى گولان بۆ ھونەرمەند ياسين قادر بەرزنجى

ياسين قادر بەرزنجى ۈك ئەكتەر
ۋ نووسەرلىكى قەلەم رەنگىن كە
توانىيەتلىرى دەگمەن بوونى خۇي
بەشئويەلىكى بەرچاۋ بىسەلمىيىتى
ۋ لە بواری نواندندا ئورۇلغانى
بەرچەستەيان دەكات شوين پەنجەلى
دىارە ۋ كەس ناتوانىيت نكۆلى
لىپكات ۋ شىاۋى دەستخوشىن، لە
بواری نووسىنىشدا ۋتار ۋ كىتەپكانى
گەۋاھىدەرى دەستەنگىنىيەتلى، بۇ
ئەم ژمارىيە بە پىۋىستمان زانى را
ۋ بۇچوونى چەند كەسلىكى شارەزا
لە بواری نواندن ۋ نووسىندا بىخەينە
روو.

ۋەكۆ مەۋقەلىكى خەزمەتگوزارى ھونەرى ۋ
فەرھەنگى جىڭگاي ديارە
سەرھە مامۇستا ۋ ھونەرمەندى گەۋرى مەزھەر
خالقى دىربارى ناسىن ۋ ئاشنەپەتلى لەگەل
ھونەرمەند ياسين قادر بەرزنجى دىلەت:

يەكەمجار سالى ۲۰۰۳ بوو كە (كاك ياسين
قادر بەرزنجى) مېنى ۋەكۆ ھۆگرنىك بە دەنگىم
ۋ كەسايەتتەپەكى شارى سلىمانى لە بواری مېدىا
ۋ ھونەرىدا سەردانى كىردىم، لەو كاتەۋە تا ئەمىرۇ
بەردەۋام ئاگام لە كار ۋ تىكۆشەنى فەرھەنگى ۋ
ھونەرى كاك ياسين ھەيە ۋەكۆ كەسايەتتەپەكى
پىكارو دىلسۆز لە بواری نووسىن ۋ ۋەگىرەن ۋ
مېدىا، ئاگادارم ۋەكۆ مەۋقەلىكى خەزمەتگوزارى
ھونەرى ۋ فەرھەنگى شارى سلىمانى جىڭگاي
ديارە، ئەۋدى كە بۇ ئەمىرۇ ۋلات پىۋىستە، رۇخى
ھاۋكارى ۋ تەبەيىيە لە كارە بەكۆمەلە كاندا، كە
لە ۋجودى كاك ياسين دا ھەيە ۋ بوۋتە ھۆى
سەرگەۋتلى لە ھەر پىرۇۋ ۋ بەرھەمىكىدا.
ھەرۋەھا ۋەكۆ سەرچاۋىيەكى ئاگادار لە رابىردو
ۋ ئەمىرۇ شارى سلىمانى دىنەنەم كە خۇدى
ئەمە يەكەلە لە پىۋىستتەپە گىرەنگەكان بۇ ئەم
جىلە ۋ جىلەكانى داھاتو .. ھەلەلەۋەدى نمونەلى
كارەكانى پىۋىست ناكات، بەلام سوۋدەمەندى
رۇژنامەلى (ئاسۋى كىتەپخانە) شاھىدلىكى
زىنەدوۋە بۇ خەباتى فەرھەنگى ئەم رۇژئەنى
كاك ياسين (سەرنووسەرى ئاسۋى كىتەپخانە) يە،
بۇ شارى سلىمانى ۋ كىتەپخانەكانى كوردستان.

سەرگەۋتۋى ھەردوۋ بواری نواندن ۋ نووسىن
خانمە ھونەرمەند بەدىيە دارتاش بەۋ شىۋىيە باسى
ھونەرمەند ۋ نووسەر ياسين بەرزنجى دەكات: بۇ
يەكەمجار بوو لەسالى ۱۹۷۵، لە شارى سلىمانى
بەشدارى مېھرىجانى سەرانسەرى عىراقى بىكات لە
بەغدا بۇ ئۇپەرىت، مامۇستا ھونەرمەندە دىلسۆز
نىشتمەنپەرۋەرەكانى چالاكى قوتابخانەكانى ئەۋ
كاتە كەۋتە گەپان بەدۋاى خۇندىكارى لىھاتوۋ
ۋ بەتۋان لە بواری نواندندا، بە رەچاۋكردنى
تۋانائى جەستەپە ۋ دەنگىيەۋە، لەئەنجامدا
كۆمەلەك گەنجى بەرھەمەند لە كورەن ۋ كىژان
دەستىشانكارەن.

مىنىش ۋەكۆ دەرھىنەر ئۇپەرىتلى (كۆتالى زۆردار)
ى مامۇستا (گۆران) ھەلەلەزاد بوو، زۆر پىۋىستەم
بەچەند كورپىكى بەرھەمەندو لىھاتوۋ بەتۋان ھەبوو
بۇ بەرچەستەكردنى كەستەپەكانى ئۇپەرىتەكە.
خۇشەختانە چاۋم كەۋتە سەر كورپىكى روخسار
گەشى لىھاتوۋ ۋ بەشئوۋە قەلەفەت ۋ دەنگ سازو
زولال ۋ لەبارو گونجاۋ، كە ئەۋىش كاكە ياسين
قادر بەرزنجى بوو، تۋانى زۆر بەسەرگەۋتۋىي
رۇلى خۇي بىيىن، لەۋ بارودۇخە سەختەلى ئەۋ
كاتدا، بەھەۋلى دىلسۆزان تۋانرا سلىمانى بىيىتە
خاۋەنى خەلاتى يەكەم لەنىسۋان (۱۷) پارىژگاى
عىراقدا.

ئىدى لەۋ كاتەۋە خۇشەۋىستى ئەۋ ھونەرمەندو
نووسەرە بەرپەزەم چۈۋە دىلەۋو بە ئومىدى
ئەۋەبووم، رۇژئە لە رۇژان ۋەكۆ داپىكى دىلسۆز
لە بەرھەمىكىدا يەكەگىيەۋە، ئەم ھونەرمەندە

بەرپەزە ھەر لەسەرھەتلى ژيانىيەۋە لەپال نواندندا
ئالەۋدى نووسىن ۋ خۇندەنەۋە بوو، جىدەستى
دىاربوو لە نووسىندا، ھەرچەندە كەزۆرىيە زۆرى
نووسىنەكانى لە خەزمەتلى ھونەرى شائۇدا بوو، كە
ئەۋەش سەرگەۋتلىكى دى دەبەخشى بە ھونەردەكى
ۋ لە ھەردوۋ بواردەكدا نووسىن ۋ نواندن توانىيەتلى
سەرنجى بىيەرنان رابىكىشى بەلەى خۇيدا، لەدوا
ۋتەمدا ھىۋاى تەمەن دىرۇزى ۋ تەندروستى باشى
بۇ دەخوام ۋ بەخوام سەرگەۋتلى ھەمىشەپە
دەپىرەم.

تۋانى، بەھەق، ھونەرمەندلىقتى خۇي بىسەلمىيىتى
مامۇستاي شائۇكار ئەمەد سالاى كە شارەزايەكى
زۆرى لە بواری ھونەرى نواندن ھەيە ۋ ھەمرو
تەمەنى خۇي لەم بواردە بەسەر بردوۋە دىربارى
ھونەرمەند ياسين بەرزنجى بەم شىۋىيە بىرەۋا ۋ
سەرنجى خۇي دەرەپەت:

ھونەرمەند ياسين قادر بەرزنجى لە بەرپەيەلى
بەھەرۋ تەمەندە بوو، كەۋتە خۇلىيەلى كارى
شائۇيەۋە بەپەرۋاشى ۋ جۇشلىكى ئاشقانەلى
سەرگەرمەۋە كەۋتە چەقلى كۆرۈ كۆمەلى ھونەر
نۇپانەۋە. لەيەكە لەۋ كارانەدا، لەشائۇيە (مۆلەت)
ى (مىھىدىن زەنگەنە) كە كاكە (شىرۆك بىكەس)
كردىۋى بەكوردى ۋ مىنىش دەرھىنەرى بووم
كارەكتەرى سەردەكى دىيىن، كەسايەتلى (بەختىيار) ۋ
بەرامبەر ژمارەيەك ئەكتەرى دىارى ئەۋ سەردەمەۋ،
تۋانى بەھەق ھونەرمەندلىقتى خۇي بىسەلمىيىتى ۋ بۇ
ھەمروان بىرۇتلى، ئەۋ روۋداۋە ھونەرىيە، جۋانترىن
رەنگدانەۋەلى لەناخما دروست كىرد. لە زۆرىيە
كارەكانماندا، چ لە تىپى پىشەرۋە چ لەشائۇى
زانكۆۋ ھەتا ھەنۋەكەش لە بەرھەمەكانى شائۇى
سالاردا بوونى پىشەنگدارى ھەبوۋە. لەگەشت
بواردەكاندا، درامو رادىۋو، سىنەماۋ تەلەۋىزىۋ ۋ
شائۇ، لەھەر كارىكىشدا بەجۋانترىن شىۋاز، ھەقى
تەۋەۋەتلى بەكەسايەتتەپەكانى داۋە، كەس ھەيە،
نكۋولى لە نواندن كەسايەتلى (فايەق) لە زنجىرە
درامائى (ئارەۋو) دا بىكات، يان لەھەر نواندن كە
نۋاندىيىتى... بەلام «دەرىغ كۋا قەدرزانى»؟!
لەيەنكى دىكەلى: ئەم ھونەرمەندە، لەيەنى
قەلەمدارىيەتلى ۋ، لەۋەش گىرەنگىر، ئەۋ بابەت ۋ

بوارانەيە كە تىپايدا دىنۋوسى.
يەكە لەۋ روۋە گەشەنەلى نووسىنەكانى، بواری
ئەرشىف ۋ مېژۋى شائۇى كوردە، كە بەرھەمەكانى
بايەختىكى بەرزىان لەناسى لىكۆلەۋە زانستەكاندا
ھەيەۋە زۆرىيەيان بوۋتە چاۋگى باۋەپىكرۋاى
چەندىن ماستەرنامەۋ دىكۆرانامە.
جگە لەۋە چەندىن شائۇى ۋ ۋەگىرەۋەتە سەر زمانى
كوردى، بەھەمان شىۋىيە تۋىزىنەۋە شائۇى ۋ
ھونەرىيەكانى.

بواریكى تىرى دەستەپەنگىنى ئەم ھونەرمەندە
تۋانرا بۇشەنە، رۇژنامەۋاننىيەۋ، بەتابەت،
رۇژنامەۋانى ھونەرۋ سەلەھايەكىش سەرنووسەرى
گۆقارە تاقانەكەلى ھونەرۋەجانەكان (شاكاراى)
ھونەرمەندان بوو. ھەر لەبواری رۇژنامەگەرىدا
خاۋەنى ستىلى تەبەتلى بوو، ئەۋەش پتر لە
چىرۆكە رۇژنامەيەكانىدا دەرەكەۋى ۋ گەۋاھى

راستگويانەى بۇ دەدەن.

بەخۇبى و زەردەخەنەكانىيەو دەجىتە ناو دلى من و ويزدانى جيهانەو

«جەبار جەمال غەرىب»ى رۇمانسوس و جىرۇكنوس بەم شۆپە دەربارى ياسين بەرزنجى ھاتە ناخافتن:

ياسين قادر بەرزنجى: بەراستى ئەو ناو دە بۇ ئەو پىاوە شىرىنەى من دەيناسم زۆر قورسە. من ئەوم لەگەل تەلەفرىژون ناسى، ئەوم بە ناوى (بەخە) بەختىيارەو ناسى. بەخۇبى و رۇخىكى غەرىب و دەموچاوپكى مىندالانە و پىنكەنىيىكى ئەوپەرى سادەو. ھەر لە سەرەتاىەو ئەو پىنكەنىيە سادە و بىبەك و دلسافەى ھىژىكى گەورەى دامى بەرگەى دىوہ راستەقىنەكى ژيانى پىنگرم كە سىخناخ بوو بە فېل و درۆ و رىا. بەراستى ئەو پىنكەنىيە لەسەر نەخشەى تەمنى من و نەخشەى ژيان جىگەى خۇى كەدەو. ئەو پىنكەنىيەى كاك ياسين قولىن گريان بوو تا ئەو كاتە بەرەو روى دىناى پى كارەساتى مرۆفى كورد كرايىتەو. ئەو دى جىگەى دلخۇشىيە ئەو پىنكەنىيە تەوساويەى تائىستا رووخسارى كاكى بەرزنجى جىنەھىشتەو. تا ئەمرۆ ئەو پىاوە شىرىنە بەخۇ و زەردەخەنەكانىيەو دەجىتە ناو دلى من و ويزدانى جيهانەو.

ھەمىشە خاكەراوسادەيو لەگەل

گەورەو پچووكدە ھاوولانە مامەلە دەكات ھونەرمەندى شانۆكار نەرسەلان دەرويش كە يەككە لە ھاورىكانى ھونەرمەند ياسين قادر بەرزنجى دلى: تەلەبرەئەو ئەم دەرفەتە جى ئەو تىيانايىتەو بەس لەبەخشەبەھادارو فرەلەنەكانى ھاورى و براى خۇشەويستەم كاك (ياسين قادر بەرزنجى) ھونەرمەند و نووسەر و رۇژنامەنوسى تىيادابكەم، كە لەماو دى چوار دىيەى تەمەنىدا شارەزايەكى پىرلە بەرەكتەى رەنج و تەقەلاى ماندوونەناسانەى تىا كۆرەدۆتەو، بەگرنكى دەزانم باس لە دووخەسلەتى جان و بەزى ئەم مرۆفە ھونەرمەندە بەگم كە مخابن ئىستا لەناوئەد ھونەرىيەكەماندا زۆر كەم بوونەتەو، ئەو دووخەسلەتە جوانەش برىتىن لە (خاكەرايى) و (ئەمەكدارى).

كاك (ياسين) وىژاى ئەو كۆرى خانەوادىيەكى ناسراو نىشتەمانەروەرە و تەمەن و ئەزموونىكى ھونەرىيى پىربايەخ و شايستەى ھەيو پىاورىكى ئەكدادىمى و فرەبەھرى ئەدەبىي ھونەرىيە، بەلام لەسەرەتاي يەكتر ناسىمانەو دەرژاى ئەم (سى) سالى رابردووە ئەوناكەرە گەورەيم تىاون نەكردووە كە ھەمىشە خاكەراوسادەيو لەگەل گەورەو پچوكدا ھاوولانە مامەلەدەكات و ھەرگىز درىخى نەكردووە لەبەخشىنى زانىيارىيەك ياخود توانايەكى خۇى كەبەي بەرانبەر پىشەكەشى بەوانى دى بكات. ھەرەو ھەو ئەو ئەلەزىكەرە ناشانەى ئەم مرۆفە يىت ناستىكى دەرەشەو ئەمەكدارى و دلسۆزى تىايەدى دەكات. كاك (ياسين بەرزنجى) ئەكەتەنەھا لەگەل ئەندامانى خانەوادەو كەسوكارو ھاورى نرىكەكانىدا ئەمەكدارە، بەلكو ئەمەكدارىيەكى سەبارەت بە پىشەنگەكانى ھونەرو رۇشنىرى كوردى و رۇژگارە دىيەنەكانى ئەم ناوئەدەش ھەيە،

بە روونى ئەم ئەمەكدارىيە لەئىو نووسىن و كىتەبەكانىدا بەدياركەوتووە. ديارە ئەم چەند دۆرە ناتوانن لەناست كەسىيى ھەلگەوتوى ئەم ھونەرمەندە بەتواناو بەھرەمەندەىت، بەلام بۆيە ئەودوخەسلەتەم ھەلژارد كە قەسەيان لەسەرىكەم چونكە خەسلەتى پىاوى گەورەن كاكە (ياسين بەرزنجى) ش پىاورىكى گەورەيە.

بروام نىيە رق و كىنە ھەرگىز

لە دلىدا جىگەى بىتەو

ھونەرمەندەدەن كەرىم كە يەككە لە دۆست و ھاورى نرىكەكانى ياسين بەرزنجى تەنانت لە دانانى نارى ئەلبومەكانىشى راورى پىدەكات بەر لەوى نارىيان بۇ دانىت، دەربارى ياسين بەرزنجى دلىت:

ياسين بەرزنجى يەككە لە ھاورى خۇشەويستەكانم مرۆفكى دلباك و مرۆفدۆستە، بروام نىيە رق و كىنە ھەرگىز لە دلىدا جىگەى بىتەو، بەر لەھونەرمەندىيەكى مرۆفكى جان و سەر راستە. خوتەندەوار و زمانىكى جوانى كوردى ھەيە لە نووسىندا. ئەكەرنىكى شايستەيە بە ھونەرى كوردى جوان دەتوانى پىتە ناو چەندىن و جۆرەھا كەسايەتتەو، ھىواى سەركەوتن و لەش ساغى بۇ دەخوام.

تەنيا بەنەكتەر و نواندەكار ناخوتەرتەو،

ئەوئەندەى وەك رۇشنىرىكى ئەو بوارە تەماشە دەكرىت

نوسەر و رۇژنامەنوس و شىار ئەحمەد ئەسود بەم شۆپە بۆچونەكانى خۇى خستە روى:

بۇ من ناسان نىيە قەسە لەسەر ھونەردەكى ياسين بەرزنجى وەك شانۆكار يان نواندەكارىك بەگم، لانىكەم پىسپۆرى ئەو بوارە نىم، بەلام بەھوى سەروكارم لەناو كارى رۇژنامەوانىيى ھونەرىدا، ھاوكات لەرووى تەمەنىشەو دەكەومە بەر ئەو مامۇستا بەرزنجى، بۆيە رەنگە لە ئەو دى ئىستا پتر بەدەھىتەكانى ناشنا بىم. من زۆر جار لە كۆرى رۇشنىرىندا دوو نمونەم لە داھىتەكانىيەكەمىن كارى ھونەرمەندەندا ھىناوتەو، يەكيان (كاروان عوسمان)ى گۇرانىيىز بوو كە ناتوانىن جگە لە يەكەمىن بەرھەمى ھەلسەنگەندى تىرى بۇ بەكىن لەبەرئەو زو جى ھىشتىن، بەلام توانى بەبەرھەمىك خۇى بەتەھواى ھەوادارانى ھونەردەكى بناسىنى. ئەو تىران مامۇستا (ياسين قادر بەرزنجى) يەك دەكرى وەك نمونەيەكى بالا لە داھىتە بەرايەكانى لە ھونەردەكىدا وەرىيگىر، چونكە پىشتىرىش گوتومە، ئەو لە بەرھەمى «مۆلەت»دا بەكارەكتەرى «بەخە شىت» خۇى پىچ ناساندىن و بەدەھىتەكانى ناشانەى كرىن، بەلام ئەگەر سەرنجتان دابى، وىستەكانى ئەو بۇ پىشەچوون ئەوئەد رۆد بوو، لە تەواوى بەرھەمەكانى دواترىدا بەھەمان گەشەوى خۇى پىشان دەدەينەو. من دلىم جوانىيەكانى ئەو ھونەرمەندە لە پراكىزەكرەندا، پتر بۇ باگراوندە رۇشنىرىيەكى لەو بوارەدا دگەر پىتەو، ئەو چونكە خۇى نووسەر، بۆيە ناسان ھاوشانى ھەر كارەكتەرىكى ناسايى ناوئەستى، يان چوويىتە ناخى ھەر رۆلەكەرە، توانىيەتى بەرھەستەبوونىك دروست بكات شىاو بەمىزۆو ھونەرىيەكى خۇى بىچ. بۆيە

بەلامى مەنەو مامۇستا بەرزنجى تەنيا بەنەكتەر و نواندەكار ناخوتەرتەو، ئەوئەندەى وەك رۇشنىرىكى ئەو بوارە تەماشە دكرىت.

رۆلى پردىك دەبىيىت لە نىوان دوو ئەو

شانۆكارى لار كارۇخ نىيارىم ھەكىم دىلو بۆچونى تاييەتى خۇى لە بارى ھونەرمەند ياسين بەرزنجى و لەم بارىيە دلىت:

ياسين قادر بەرزنجى لە كوردستان ناوئىكى ديار و پىر لە جەمەتلى نىو رەوتى ھونەرى بە گشتى بوارى دراما و شانۆ بەتاييەتى، جگە لەوى ھەولى تەواوى داوہ بۇ ئەو لەگەل ھاوپىشەكانى خۇى لە سەردەم و قۇناغى خۇى كار بكات لەگەل ئەوئەش خالى سەردەوام و گونجان لەگەل ئەو دوى خۇى دروست بكات، كەواتە خۇى رۆلى پردىك دەبىيىت لە نىوان دوو ئەو سەردەمى جىا ئەوئەش بە كار كرىن و ھەولى بەردەوامى، جىا لەوئەش ھەمىشە قەلەم و بەرھەمى عەقلى خۇى كوردەتە فاكەرنىكى گىرنگ لە نووسىن و بابەتى شانۆيى و پىرسى شانۆيى لە بلاكرادەكان، ياسين قادر بەرزنجى بە ماناى رۆلى بەرچاو و بەردەوامى لە گىياندن و ھىز و بىر كەردەو پىيامى راستەقىنەى خۇى دىت، تەمەن درىژى و سەرفرازى بۇ دەخوام.

لە كۆتايىشدا گولستان سەعید (ئىسرارى بەشى

منداڵان لە كىتەخانەى گشتىيى سلىمانى) دەربارى

ياسين بەرزنجى دلى: لە ماو دى كار كرىنم لە كىتەخانە، لە سەرەتاي سالى ۱۹۸۹ تا ئىستا، ئەو دى لای من نەخشىتەو لەبەدەو دى مىندا ھەردەم دەمىنى، دلسۆزى و خەمخۆرى كاك ياسين بوو بۇ كىتەخانە لە دابىنكرەنى كىتەب و سەرچاوە لای ئەم دەزگا و ئەو نووسەر، ئەو كىتەخانەو ئەو دۆستى كىتەب و مشورخواردنى بوو بۇ دەلەمەندكرەنى كىتەخانەى گشتىيى سلىمانى و پاراستنى كىتەخانەكە بوو لەدەستى ئەنقالى بەعس كەپاش كۆتايى پىرۆسى ئەنقالى دىھات و گوندەشەكان، بەعس كەوتە ئەنقالى كەلتور و رۇشنىرى كوردى و ھەرشىك لەسەر مېژوو جوگرافىاو مېژووى كورد نووسراپوایە ئەنقال دەكر، كاك ياسين يەكەم بوو لەدەلسۆزانى كىتەخانە بۇ رووبەروبوونەو ئەو پىرۆسىو پاراستنى سامانى كەلتورى و مېژووى كورد و پاراستنى كىتەخانەكە بەشىك بوو لە ئەركەكانى، جگە لەم دلسۆزىيەى، كاك ياسين لەخۆرەدوانەو ماندوونەناسانە فەردە كىتەبى ئەدا بەكۆلدا و لەھەر جىيەكەو بووایە دەپىنەيو بە ماڵە رەنگىنەكى كىتەخانە، لە ناوئەستى ئەوئەدەكاندا كاك ياسين يەكەم داھىتەكانى لە كىتەخانەى گشتىيىدا كرى كە برىتى بوو لە تىكەلكرەنى ھۆلەكانى خوتەندەو كچان و كوران، ئىستاش وەك شارەزاو كەسىكى خاون ئەزمون، داھىتەكانى نوى تىرى لە كىتەخانەى كوردىدا، ھەولەدان و ماندووبوونى ئەم بەرپىيە لەبوارى رۇژنامەوانىيى تاييەتەندى كىتەخانەدا كە كورد لەم رۆوہە گەلىك ھەژارە، ئەوئەش دەر كرىن بلاكرادەى «ناسۆى كىتەخانە» يەو بەچاگەياندىن چەندەن كىتەب لەبوارى زانستى كىتەخانەو زانىيارىيەكاندا، ئەمانە بىجگە لەمشورخواردنى كىتەخانەكو چارەسەرى گىرەكانى لەرابردو و ئىستادا.

جۆرى ئىسە، زۆر كارم له دهستچووه

نەدانی کۆنسیرت له دەرەوێ وڵات دەکات و دەلیت: من سالانه چەندینجار له دەرەوێ کوردستان بانگهێشت دهکړم بۆ سازدانی ئاههنگ و کۆنسیرت بهتایبهتی له جهژنی نەتەوویی نەورۆز بۆ ئەوێ له گەڵ کوردانی دەرەوێ وڵات ئاههنگ بگێرم، بهلام لهبەر ئەوێ کیشەیی پاسپۆرتەم هەیە، ناتوانم سه‌فه‌ر بکه‌م، هۆزان هه‌روه‌ها ده‌ڵێ: پاسپۆرتەکه‌م له‌ جۆری ئیسە ئەم جۆره‌ش ئیستا له‌ زۆربه‌ی وڵاتان کاری پێناکړیت، بۆیه‌ نە‌متوانیوه‌ سه‌فه‌ر بکه‌م و به‌ بێنیی جە‌ماوە‌ره‌که‌م شاد بم، لی‌ره‌وه‌ له‌ رینگای گۆقاری گولانه‌وه‌ داوا له‌ فه‌رمانگه‌ی پاسپۆرت و لایه‌نی پێوه‌ندار ده‌که‌م که‌ چاره‌سه‌ری ئەم گه‌رفته‌ی من بکه‌ن و له‌م مافه‌م بپه‌ش نه‌که‌ن، من چە‌ندین جار سه‌ردانم کردون به‌لام له‌بەر ئەوێ له‌سه‌ر ناسنامه‌که‌م نووسراوه‌ (له‌دایکبوی سوریا) یه‌ پێم ده‌لێن ناکړیت تۆ جارێکی دیکه‌ داوای پاسپۆرت بکه‌یت هیوادارم چاره‌سه‌ریکی ئەم گه‌رفته‌م بکه‌ن.

مۆنیکا به‌م زووانه‌ ناگه‌ریته‌وه‌

کاری هونه‌ری و ده‌یه‌وێ هه‌موو کاتیکی خۆی بۆ په‌روه‌رده‌کردنی لیۆنی ته‌رخان بکات و چێژ له‌ هه‌ر چرکه‌یه‌ک وهره‌گرت که‌ له‌ گه‌ڵیدا به‌سه‌ری ده‌بات، شایه‌نی وتنه‌ ئیستا مۆنیکا هاوسه‌ری ئە‌کته‌ری فه‌ره‌نسی فینسنت کاسیله‌ و دوو منداڵیان هه‌یه‌ دیفا که‌ ته‌مه‌نی ٦ ساله‌ و لیۆنی که‌ ته‌مه‌نی هێشتا سالیکی تی‌یه‌ر نه‌کردوه‌.

چە‌ند رۆژنامه‌یه‌کی ئیتالی له‌سه‌ر زاری مۆنیکا بیلۆشی ئە‌ستێره‌ی سینه‌مایێ جیهانی رایگه‌یانده‌، که‌وا ئیستا له‌ خۆشترین ساته‌کانی ژیا‌نیدا یه‌ و چێژ له‌ هه‌ر چرکه‌یه‌ک وهرده‌گرت. مۆنیکا ئیستا زۆربه‌ی کاته‌کانی له‌ گە‌ڵ کچه‌که‌ی (لیۆنی) به‌سه‌ر ده‌بات و به‌م دوايه‌ش چە‌ند وینه‌یه‌کیان له‌ رۆژنامه‌ و گۆفاره‌کانی ئیتالیا ب‌لا‌وبۆوه‌ کاتیکی له‌ قاوه‌خانه‌یه‌کی رۆما دانیشبوو و پێده‌چوو زۆر دلخۆش ییت به‌ ژیا‌نی ئیستای، له‌لایه‌کی دیکه‌وه‌ چە‌ند سه‌رچاوه‌یه‌کی نزیک له‌ مۆنیکا رایانگه‌یانده‌ که‌وا له‌ ئیستادا به‌ هه‌یج شتیه‌یه‌ک بیه‌ر له‌ گه‌رانه‌وه‌ نا‌کات بۆ

ئیلیسا: ئەوێ له‌ سوریا رووده‌دات تاوانه‌

ئە‌ستێره‌ی گۆرانی و موزیکی لو‌بنانی ئیلیسا پ‌و‌وداوه‌کانی سوریا به‌ تاوان و ق‌ر‌کردنی گه‌لی سوریا وه‌سف کرد. ئیلیسا به‌ توندی ره‌خنه‌ی له‌ هه‌ل‌ئ‌وستی ده‌سه‌لاتدارانی سوریا به‌رامبه‌ر به‌ گه‌لی سوریا که‌ داوای ئازادی و دیموکراسی و هه‌ل‌ئ‌اردنی ده‌سه‌لاته‌کانی ده‌کات و کاردانه‌وێ رژیمی سوریا به‌ تاوان وه‌سف کرد و راشیگه‌یانده‌ که‌وا گه‌لی سوریا مافی خۆیه‌تی به‌ ناشتی و دیموکراسی بژی. له‌لایه‌کی دیکه‌وه‌ ئیلیسا ئە‌و هه‌والانه‌ی ره‌تکرده‌وه‌ گوايه‌ هێ‌رشی ک‌رو‌وته‌ سه‌ر شۆ‌رشی گه‌لی میسری و ئاماژه‌ی به‌وه‌ش کرد که‌ تا ئیستا سروودی نیشتمانی نه‌وتوه‌، چونکه‌ له‌و کاتانه‌دا ئە‌و ده‌یه‌وێ ته‌نیا مرۆف ییت.

له وېروايه دا نه بوو يه كه م كليپي له شاهه كان دابيه زیت

هونه رمه مد كورده يه كيكه لهو هونه رمه ندانه ي
كه تواني له ماويه كي كورتدا سهر كه وتنيكي
باش به ده ست بهييت و جيگاي خوي بكا ته وه
له نيو هونه ري كورديدا، كورده له ليدوا نيكا
به گو قاري گولاني راگه ياند «هر
له سهر تاي ده ست پيكر دنييه وه به كاري
هونه ري هونه رمه ند (زياد نه سعه د)
كه له كاره كانيدا زور هاوكاري كردوه
بويه پي وايه نهو هونه رمه نده كه سيكي
بليمه ت و به توانايه، ده لیت، چونكه كاري
جوانم لي بينيو وه له كاره كاني سهر كه وتوو
بووه. كورده نه وه ش ده خا ته پرو، كاتيك
ده ستی به كاري هونه ري كردوه هر گيز
له وېروايه دا نه بوو كه له لايه ن جه ماوهر وه
خوشه ويست يیت، ده شلیت، ته نانه ت باوهر م
نه ده كرد كه كليپه كه شم له شاهه كان دابيه زیت.
له باره ي نه وه ي تا چهن د سوود له ئينته رنييت
دهييت له يو كاري هونه ري كورده وتي «تا
پاديه كي زور سوود له ئينته رنييت ده بينم بۇ
بواي هونه ري چونكه نه مرؤ سهر ده مي
ته كنه لوژيا به و له ريگاي ئينته رنيته وه
زور له ميوزيك ده گهر پم و تاراديه ك
بۇ هونه رمه ندان كاري ناسان كردوه وه كو
كوتاك كردن له گهل هونه رمه ندان چهن دين
كاري تر، بويه كاره كانم زوريه يان له ريگاي
ئينته رنيته ون و كورده نه وه شي پرو نكرده وه كه
كه سيكه هر گيز كه س سهر ي ليدو ناچيت،
ده لیت «به لام زور جار كوسپ ديتنه پيشم
له كاره كانم».

لوقمان سەلیم لە چی نیکه رانه..؟

هونەرمەند لوقمان سەلیم لەلێدوانێکیدا بۆ گۆڤاری گولان، باس لەبوونی ئافرەت دەکات لەکلیپە کوردییەکان، هەروەها جەختیش لەوەدەکاتەوە کە هەرگیز کلیپ پێشور نییە بۆ ناساندنی هونەرمەند لەلایەن جەماوەرەوە.

لوقمان سەلیم یەکێکە لە هونەرمەندە بەتوانایانەی کە ماوەیەک زۆر لەنێو هونەری کوردی کاردەکات و توانیویەتی سەرکەوتنێکی باش لەبەری گۆرانی و تەنە بە دەست بھێنێت، لەسالی ۱۹۹۶ یەکەم گۆرانی خۆی بەناوی (شەوانی بچ تۆیسی) تۆماردەکات، لەلێدوانێکدا بەگۆڤاری گولانی راگەیاند «زۆر نیکه رانسم بەرامبەر بەودی کەئێستا زۆریەکی کلیپە کوردییەکان بۆ دەرخیستن و ناوبانگی خۆیان چەند ئافرەتێک نمایش دەکەن، پێشم وایە، تەنەت ئەگەر ئافرەتەکی بیا نیش بێت ئەوا

سوکایەتی بەجەستە ئافرەت دەکەیت و هیچی تر نییە. لوقمان ئاماژەی بەوەشدا کە داھاتی ماددی چەند سالی خۆی لەسەر کارکردنی ئافرەت بوو و لەو بارەیەوە دەڵێت «چونکە چەندین سالە کاری بەرگدروستی بۆ ئافرەتەکان دەکەم، بۆیە هەمیشە پێش ئافرەت دەگرم، جگە لەوەش ئێمە هەموومان بەهۆی ئافرەتەو دروست بووین و ژیاڵ دەبینە سەر. لەبارەی ئێمەوێ تاجەند کلیپ پێشورە بۆ ناساندنی هونەرمەند لوقمان وتی «زۆرجار گۆرانی هەیە کە تێکست و ئاوازی باشە بچ ئەودی بکەیت بە کلیپ ئەوا لەنێو خەڵک ئاشناسبوو، هەروەها هونەرمەندە کۆنەکان هیچیان کلیپیان بۆ گۆرانییەکانیان نەکردووە هەموو شیان لەنێو خەڵک ناسراون، تا کۆ ئێستا بۆیە بەرێزێکی من هیچ کاتێک کلیپ پێشور نییە بۆ ناساندنی هونەرمەند. لوقمان ئەوەشی خستە روو، بۆ هەلبژاردنی تێکستەکانی هەمووی لەسەر هەست و سۆزی خۆیەو هەلبژێرت و دەڵێت «هیچ کاتێک بۆ هەلبژاردنی تێکستی گۆرانییەکانم خۆم ئامادە ناکەم، هەر تێکستیکی جوان ببینم، گەر هەست و سۆز بۆی بچێت دەیکەمە گۆرانی».

لۆکە بۆ گولان: حەز ناکەم لە هیچ کەسیک بچم

لۆکە زاھیر لەسالی ۱۹۸۸ لەشاری سلێمانی لەدایکبوو، بەلام ئێستا لەگەڵ خانەوادەکە نیشتەجێی ولاتی سوێسرایە، لۆکە هەر لەمنداڵییەوە خولای هونەری گۆرانی و تەن و کاری هونەری بوو و ماوەی چەند سالێکە خەریکی ئەنجامدانی کاری هونەرییە لەبەری گۆرانی گرتن و تانیستە چەند ئەلبوم و ژمارەیەک کلیپی بۆ لۆکەدۆتەو، ئەگەرچی پەخە لە ستایل و شێوازی دەرکەوتنی دەگێرێت، بەلام لەرووی هونەرییەو خاوەن دەنگێکی زۆر خۆش و لە ئەداکردنی گۆرانییەکاندا سەرکەوتو بوو، ئەمە جگە لەودی جوانی رووخساریشی یەکێک بوو لە هۆکارە ئەواکەرەکانی سەرکەوتنی لۆکە کە ئەمەش مافێکی سروشتی هەر هونەرمەندێکە هەرچەندە هونەر بە جوانی و رووخسار پێوانە ناکرێت.

لەدیمانەیکدا لۆکە زاھیر باسی لە چەند لایەنێکی تایبەت بە ژیاڵی هونەری خۆی و بەرھەمی داھاتووی دەکات.

هونەرمەندان، لۆکە لەم بارەیەوە دەڵێت: جگە لە ناوبانگ ئاواتی من خەمەت کردنە بە کەلتور و هونەری میلەتەکەم ئەمە تەنیا ئاواتەو هیچی تر.

بەم دواوە لۆکە لە چەند وێنەیەکی بە جلپەرگی کوردی دەرکەوت دەرباری ئەم دەرکەوتنە تازەییە لۆکە دەڵێ: من پێم خۆشە هەموو شتێکی جوانی خۆمان بەکار بھێنم، جلپەرگی کوردی سیمایەکی جوانی هەیەو هەمیشە لەکارە هونەرییەکانم بەکارم ھێناوە.

هونەرمەندە لاوەکان و ئەوانەی لە سەرەتای کاروانی هونەریان، پەنگە پێوستیان بە دانانی بەرنامەیکە تایبەت بەخۆیان بێت بۆ ئەودی پەرە بەهونەری خۆیان بدەن، سەبارەت بەم خالەش لۆکە پێواوە ئەو کەسانەی لە سەرەتای کاروانی هونەریان پێوستیان بە کاری باش و نوێخوازی هەیە لەموزیک و گۆرانی دوور لە خۆ بەستەنەو بە هیچ شێوێک، پێوستە بەرەو رووی هەموو جۆرە ستایلەکانی موزیک، کرانەوێکە هەبێت

دەرباری بوونی جۆریک لە زکابەرێتی لەنێو هونەرمەندان و ئایا لۆکە زکابەرێتی کەس دەکات لەوەلامدا وتی: من زکابەرێتی لەگەڵ کەس ناکەم تەنیا خەریکی کاری خۆم و بەو شتەنەو سەرقال نیم کە باسیان دەکەیت.

لەوەلامی ئەو پرسیارەش کە ئایا دەیهوێت لە چ هونەرمەندێک بچێت دەڵێ: من لۆکەم حەز ناکەم لە هیچ کەسیک بچم، بەلام من سەرسامم بە هونەرمەندی گەرە (ئەسمەهان)

کە بەلوتکە هونەری دنیای دادەتێم سەبارەت بە بەرھەمی داھاتوویی لۆکە زاھیر بە گولانی راگەیاند کەوا ئێستا سەرقالی کارکردنە لەدوو ئەلبومدا، یەکێکیان بەزاراودی کرمانجی و ئەوی تریان زاراودی سۆرانی، سەرھەم کارەکانیشی لەگەڵ مامۆستا ھەلکەوت زاھیر ئەنجامداوە.

بەردەوام بوونی هونەرمەند لە سەر کاری هونەری بەتایبەتی لەبەری گۆرانی و مۆسیقادا پێوستی بە چەند ھۆکارێک هەیە، دەرباری ئەو ھۆکارە دەڵێ: فاکتەری یەکەم تایبەت بە گۆرانییێز بوونی میلۆدی دانەرێکە کە دەنگت بناسێ و خاڵێکی زۆر گرتە بۆ بەردەوام بوون و پێشکەش کردنی کاری باشتر، دواتر بوونی باکگراوندی پۆشێبیری گشتی و هونەری، هەروەها بەردەوام بوون لە پڕۆژە و پڕۆژانە و مۆتابەعەکردنی پڕۆژانە کارە هونەرییە ناوخبی و جیھانییەکان، دواتریش توانای دەنگی و ھەلبژاردنی تێکستی جوان رەزامەند بوونی جەماوەر لەکارەکاندا.

زۆر کەس دەڵێن ھەندێک لە ئافرەتە گۆرانییێزەکان (لۆکەش یەکێکە لەوان) لەرووی هونەرییەو هێچیان بچ نییە، بەلکو تەنیا پشت بە شێوێک روخسار و خۆ پروت کردنەو دەبەستن، ئەگەر رووخساری لۆکە جوان نەبایە دەبوو بە گۆرانییێز؟ لەوەلامی ئەم پرسیارەدا لۆکە وتی: من شانازی بەو دەکەم کە توانای دەنگم هەیەو جەماوەریش شاھتە حالی ئەوین و بەردەوام بوونم لە پێشکەشکردنی کاری نوێ و پێشوازی لەلایەن جەماوەر لەم کارانە بەلگەیکە بۆ پێچەوانەی پرسیارەیکە بەرێزتان من بە کاری باش و دواتر داھێنەریکی وەک کاک ھەلکەوت زاھیر رازییە لەسەر دەنگم، دوا دوو سالیانم خەلاتی باشتەری لاوی سالی وەرگرم و ئەمانە بەشێکن لەسەرکەوتنەکانم.

ھەر هونەرمەندێک پشت بەچەند ھۆکارێک دەبەستێت بۆ سەرکەوتنی لۆکە، پێواوە کە مۆزیکێکی لەسەر خۆیە لەژانییدا، ھەر گرت و ئاستەنگێک رووبەرۆوی بێتەو دەتوانێت بەرھەنگاری بێتەو ھەولێ چارەسەر کردنی دەدات، بەتایبەتی لەبەری هونەریدا، لۆکە ھەروەھا دەڵێت: سەبارەت بە ژیاڵی تایبەتی خۆم، لای من هونەر لە پێش ھەموو شتێکە لە ژیاڵدا تەنەت داھاتوویی.

ناوبانگ دەرکردن یەکێکە لە ئاواتەکانی